

skuelse, for efter alt, hvad der hidtil har foreligget om dette Spørgsmaal, vilde det tværtimod være i nøjeste Overensstemmelse med Befolkningens Ønsker, om man skilte Kirkegaardene ud. Jeg nævnte i min Tale i Lørdags, at her i København, i Odense og Aarhus, altsaa de største Byer, havde der været ubetinget Stemning for, at Kirkegaardene skulde være kommunale og bestyres af den kommunale Forsamling, og i den kirkelige Kommission, som blev nedsat 1875, og som hovedsagelig bestod af kirkelige Repræsentanter, idet kun $\frac{1}{4}$ var borgerlige, holdt man paa, at Kirkegaardene burde være kommunale. Heller ikke har det været erkendt fra Kirkeejernes Side, at Kirkegaardene hørte Kirken til. Jeg ser da ikke rettere, end at det maatte være i nøjeste Overensstemmelse med Befolkningens Ønsker, om man skilte Kirkegaardene ud og gjorde dem til et rent kommunalt Anliggende, saa meget mere som Mindretallet i det kirkelige Udvalg netop har holdt paa, at der burde udstedes en særlig Lov om Bestyrelsen af Kirkegaardene — det synes jeg for øvrigt i alle Tilfælde var heldigst, at man havde Bestemmelserne vedrørende Kirkegaardenes Bestyrelse i en særlig Lov i Stedet for sammen med Bestemmelserne om Kirkernes Bestyrelse. Altsaa, ogsaa der har man haft Syn for, at Kirkegaardene indtog en Særstilling.

Det trøster mig ikke, hvad den højt-ærede Minister sagde, at man ogsaa kan faa særlige kommunale Begravelsespladser. Det ved jeg meget vel, men det manglede bare, at vi skulde have to Slags Begravelsespladser. Kan vi ikke en Gang blive enige om at lade os blive begravet paa den samme Plads? Saa meget synes jeg dog, vi kunde være enige om, at der var en fælles Begravelsesplads, saa vi ikke behøvede at blive lagt omkring i forskellige Baase, naar vi gik herfra. Det forekommer mig derfor, at vi i det kommende Udvalg burde have det Spørgsmaal frem at faa alle Bestemmelser vedrørende Kirkegaardenes Bestyrelse udskilt til en særlig Lov og faa Kirkegaardene henlagt under Kommunalbestyrelserne.

Kirkeministeren (J. C. Christensen):

Det ærede Medlem, som nu forlod Talerstolen (Sundbo), dolererede over, at jeg ikke vilde kommunalt Selvstyre. Jo, det vil jeg, kommunalt Selvstyre paa kommunale Omraader, det har jeg altid villet. Men de Omraader, vi her taler om, er ikke kommunale Omraader og har aldrig været det, det er kirkelige Omraader, og Kirker,

Kirkegaarde og Præstegaarde har ikke nogen Sinde ligget under Kommunalbestyrelsen. Der er derfor lidt forkert i, at man har faaet dette kommunale Medlem med i Kirkens Bestyrelse. Det ærede Medlem mente, at paa den Maade vilde man efterhaanden tage bort fra Kommunen, hvad den havde; man vilde f. Eks. tage Skolevæsenet fra den og sige, at der skulde en særlig Ligning til. Nej, Skolevæsenet har altid lige siden 1814 været kommunalt — d. v. s. i Virkeligheden ligger det under en særlig Skolebestyrelse i Kommunen. Det samme er Tilfældet med Fattigvæsenet. Det er ikke en Afdeling, som man senere har lagt ind til Kommunalbestyrelsen; den kommunale Styrelse er tværtimod vokset ud af Fattigvæsenets Organisation. Fattigvæsenets Organisation er ældre end de kommunale Forsamlinger og det kommunale Styre. Plakaten af 1803, tror jeg, det er, gav Regler for, hvorledes det skulde ordnes, og Fattigforstanderskabet er noget af det ældste, vi har. Nej, disse Sager ligger indenfor det kommunale Omraade, ligesom Vandværker og mange andre Sager, og derfor er det naturligt, at de kommunale Forsamlinger styrer, og passer alt det. Men Kirker og Kirkegaarde har ikke noget med kommunalt Selvstyre at gøre, de har deres eget Styre og bør ledes af det.

Det ærede Medlem indvendte mod Menighedsraadets Bestyrelse af Præstegaarden, at saa kunde Menighedsraadet gøre Præstegaarden til en Forsøgsgaard, det kunde koste mange Penge, men det gjorde ikke noget, for det skulde lignedes paa Sognet. Det tror jeg nok, Menighedsraadet vil lade være med, det er selv med til at bestemme, hvad det skal koste at lave den Slags Forsøg, og koster det mange Penge, er jeg overbevist om, at dets Dage snart er talt som Menighedsraad. De har Kritikken over sig, og det kommende Valg vil hurtigt sætte dem fra Bestillingen. Der er heller ikke den Fare, at Menighedsraadene ved Bortforpagtning skulde faa Underskud. Det tror jeg meget sjældent vilde ske, thi Sagen er den, at det, der fra Præstegaardene skal betales ind i Præstelønningskassen, er jo en Afgift, som fastsættes efter Korn eller andet, hvis Pris fastsættes efter Takst, og i det lange Løb bliver Pengeværdien som oftest stadig stigende. Derfor vil Bortforpagtning som Regel give mere, end naar Præsterne overtager Jorden til Brug til den Takst, som er sat. Helt se bort fra, at der kan blive Underskud, kan man selvfølgelig ikke. — Det ærede Medlem mente, at det Selvstyre, der her er Tale om, er